אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תקא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ב שבט תרע"ג - יפו

נמען: אחיו (הרב דובער הכהן קוק)

על לימוד הלכות דעות והחלק הרוחני שבתורה: הרב קוק מספר שזה יותר משנתיים הרב קוק מעביר שיעורים קבועים בכוזרי, שכולל את רוב תחומי הדעות. כשם שאין חוששים מללמוד שיטות בהלכה בגלל הצדוקים, כך אין לחשוש בתחום זה, אם לומדים בשקידה. תיקון עולמים תלוי בהחייאת תורת האמונה בכל גודלה ועומקה.

עיקרי הדברים

- שיעורים בכוזרי.
- אין לחשוש מלימוד אמונה.
- החייאת תורת האמונה - תיקון עולמים.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1] עה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ"ב שבט תרע"ג[4]

אח יקר וחביב הרב המאוה"ג[5] [אחיו, הרב דב בער קוק] שליט"א[6] וכא"ל[7] נ"ב[8] הרבנית וכל זרעם זרע ברך ד' שי'[9] ברב טוב ונחת, שלו'[10] וברכה באה"ר[11],

תל"י[12] על החוה"ש[13] אשר עמנו, יזכנו השי"ת[14] לראות ולשמע מכל אהובינו טוב וחסד ושמחה תמיד לאוי"ט[15].

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרע"ג - השנה תרע"ג (1912/1913)
5 המאוה"ג - המאור הגדול
6 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7 וכא"ל - וכל אשר לו
8 נ"ב - נכתב בצד (תוספת למכתב)
9 שי' - שיחיה
10 שלו' - שלום
11 באה"ר - באהבה רבה
12 תל"י - תודה לא-ל יתברך
13 החוה"ש - החיים והשלום
14 השי"ת - השם יתברך
15 לאוי"ט - לאורך ימים טובים

ע"ד[16] האפשרות של שיעורי הלכות דיעות [שיעורים בענייני אמונה ומחשבה] וכל החלק הרוחני שבתורה. על מדוכה זו ישבתי עדן ועדנים [דניאל ז, כה] ות"ל[17] שהנני זה יותר משנתים מרצה שיעורים קבועים, איזה פעמים בשבוע, את הכוזרי, [ספר "הכוזרי" לרבי יהודה הלוי] בתור ספר המתפשט בהגיונותיו על רוב המקצועות של הלכות דיעות ע"פ[18] דרכו, ושהוא בעצמו כולל תמציות ועל שיטות עמוקות ורחבות, ואגבו הנני כמובן נפגש בדרך הלימוד עם הבירורים של יתר השיטות, והפרטים השכליים והמוסריים הרבים היוצאים מהן. וכשם שאין לחוש כשמרצים שיטות שונות בהלכה, ומפלפלים בהן, מפני הבליהם של הצדוקים למיניהם שפרשו לחוץ, כי אנו יודעים שהננו מבארים ודורשים את התורה לאמתתה, ע"פ הוראת חז"ל[19] הנאמנים, רו"א[20], [על פי הוראת חכמינו הנאמנים, רבותינו אבותינו] כן אין לנו לחוש מפני שיבושי ההלכות הללו מאותן שלא שמשו כי"צ[21], ["שלא שמשו כל צרכן" (סוטה כב)] אם רק נעסוק במקצע של תורה זה, בדרך שקידה וקביעות, לא בדרך העברה ונמנום. [בדרך שטחית ובנמנום] וכבר ידעת שלע"ד[22] רק בהשבה לתחי'[23] את תורת אמת ואמונה באמת, בכל הגודל, הרוחב והעומק היותר אפשריים, תלוי תיקון עולמים, וכל המסתעף לו, להאיר עינינו ולשמח לבנו ולגדל כחות מבחרי בנינו בתפארת אמת, לגדל כבוד התורה והוגיה, ולישר דרכי החיים לעם ד' הגוי כולו, בדרכי נועם קודש ושלו'[24].

והנני בזה חותם בברכה כנה"ר[25] ונפש אחיך דבק באהנ"פ[26] ודוש"ת[27] באה"ר,

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

16 ע"ד - על דבר
17 ות"ל - ותודה לא-ל
18 ע"פ - על פי
19 חז"ל - חכמינו זכרונם לברכה
20 רו"א - ראשונים ואחרונים
21 כי"צ - כל צרכם
22 שלע"ד - שלעניות דעתי
23 לתחי' - לתחיה
24 ושלו' - ושלום
25 כנה"ר - כנפשו הרמה
26 באהנ"פ - באהבת נפש
27 ודוש"ת - ודורש שלומו ותורתו